

Editör'den...

Uluslararası sistemdeki önemli dönüşümler küresel düzenin gelecekte nasıl şekilleneceği noktasındaki öngörülerini tekrar gözden geçirmeye yöneltilmektedir. Bir yandan özellikle Batı'da başlayan popülist siyasetin ivme kazanması, ekonomik durgunluk ve iktisadi korumacı politikaların artışı diğer yandan ise güvenlik anlamında küresel müttefiklik ilişkilerinin sorgulanması ve küresel çatışmaların karmaşıklaşması gibi uluslararası sistemi doğrudan etkileyecek unsurlarla karşı karşıya kalınmaktadır. Kapsam itibarıyla temel uluslararası yönetim kalıplarını ve uluslararası kurumların etkinliğini de büyük ölçüde etkileyecek bu dönüşümler Türkiye gibi jeopolitik konumu fazlasıyla stratejik olan bir ülkeyi de yakından ilgilendirmektedir.

Bu çerçevede Bilge Strateji'nin Bahar 2017 sayısı; iki yorum yazısı ve beş makaleyle küresel gelişmeleri analiz etmeye yardımcı olmayı hedeflemektedir. Bu sayımızda yeni ABD Başkanı Donald Trump'ın küresel sisteme yansımaları ve Türkiye'ye etkileri farklı açılardan değerlendirilmektedir. Ayrıca, Denizden kaynaklanan sorunlar, PYD'nin aktörleşmesi, Çin-ABD uzlaşması, İsrail'in devlet imajının şekillenmesi ve Suriye'de radikal milliyetçilik gibi bölgesel ve küresel konulara değinilmiştir.

Dergimizin ilk yorum yazısında Prof. Dr. Nurşin Ateşoğlu Güney, Trump dönemi Türkiye-ABD ilişkilerini ihtiyatlı ve aynı zamanda iyimser bir dönem olarak nitelendirirken; uzun vadede gelişebilecek bir 'iyimser' dönemin Astana sürecinin devam etmesine, Türkiye-Rusya ilişkilerindeki olumlu atmosferinin devamlılığına ve ABD'nin Suriye politikasındaki PYD ile olan yatırımından vazgeçmesine bağlı olduğunu savunmaktadır.

Diğer yorum yazısında ise Prof. Dr. Tarık Oğuzlu, Trump sonrası oluşabilecek küresel yönetimi realist ve liberal uluslararası ilişkiler teorilerine atıfla incelemektedir. Prof. Oğuzlu, küresel yönetim inisiyatiflerinde Batılı değer ve normların etkinliğini azaldığına ve bölgeselleşme eğilimlerinin arttığına dikkat çekmektedir.

“Türkiye-Yunanistan İlişkileri ve Denizden Kaynaklanan Uluslararası Sorunlar” adlı ilk makalede E.Büyükelçi Dr.Oğuz Çelikkol ve Sibel Karabel, Türkiye ve Yunanistan arasında Ege Denizi'nden kaynaklanan kıta sahanlığı ve karasuları gibi sorunları uluslararası ilişkilerdeki Güney ve Doğu Çin Denizi'ndeki emsalleriyle değerlendirmektedir. Yazarlar, denizden kaynaklanan sorunların çözümünde; uluslararası hukukun yetersizliği ve ihtilafa konu olan tarafların yorum farklılığı nedeniyle özellikle Türkiye-Yunanistan nezdinde dengeli bir diplomasi ile ekonomik-politik ilişkileri çeşitlendirme yoluyla sonuca ulaşabileceğine vurgu yapmaktadır.

“Nixon Dönemi Amerika ve Çin Arasındaki Uzlaşma: Zamanın bir Ürünü mü yoksa Liderlik mi?” isimli makalesinde Yrd. Doç. Dr. Ali Onur Özçelik, ABD ve Çin arasında 1970’lerde başlayan ve dünya siyasetinin gidişatını değiştiren uzlaşmanın yerel ve uluslararası konjonktür düzeyinde dinamiklerini incelemektedir. Yazar, uzlaşmayı Çin açısından kolaylaştıran etmenlerin Kültür Devrimi’nin sona ermiş olması ve Çin-Sovyet rekabeti olduğunu; ABD açısından ise Nixon döneminde geleneksel ABD politikalarından vazgeçip reel-politik yaklaşımın benimsenmesine bağlı olduğunu öne sürmektedir.

“Suriye İç Savaşı’nda PYD’nin Aktörleşmesinin Başlıca Nedenleri (2011-2014)” adlı makalede Prof. Dr. Ömer Göksel İşyar, Suriye İç Savaşı’nda PYD’nin bağımsız bir aktör haline gelmesinin en genel tanımıyla Suriye’de savaşın ve kaos ortamının derinleşmesiyle vuku bulduğunu ileri sürmektedir. Buna ilaveten, yazar Suriye’deki savaşa uluslararası camianın doğrudan müdahale yerine vekalet savaşları neticesinde yürüttükleri politikalarla PYD’nin bir devlet altı aktör haline getirdiğini savunmaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Çağla Gül Yesevi, “İsrail’in Devlet İmajının Şekillenmesi” adlı makalesinde İmaj Teorisi perspektifinden İsrail’in kültürel kodları, amaçları ve algıladığı tehdit ve fırsatları incelemektedir. Bu kapsamda İsrail’in negatif ve pozitif öz imajını şekillendiren temalar ve ülkenin gerek iç gerekse dış politikasındaki karar alma mekanizmalarına etkilerine de değinilmiştir.

Yrd.Doç.Dr. Yasin Atlıoğlu, “Suriye’de Radikal Milliyetçilik: Suriye Sosyal Milliyetçi Partisi Örneği” başlıklı makalesinde Suriye Sosyalist Milliyetçi Partisi (SSMP)’nin kuruluşu olan 1932’den bu yana Suriye iç politikasındaki yerini 2011’de başlayan iç savaştaki rolüne vurgu yaparak anlatmaktadır. Yazar, partinin ideolojik olarak sekülerizm ve Suriyecilik hususlarında kuruluşundaki öğretiye sadık kalsa da zamanla pragmatik bir tutum takındığını öne sürmektedir. Uzun süre siyasetten uzak kalan partinin 2011’de Suriye’de çıkan iç savaş sırasında tekrar ortaya çıktığını ve savaş sonrası Suriye’nin yeniden inşasına muhtemel katkılarını da ele almaktadır.

Bu sayının kitap değerlendirmesi bölümünde; Ülviyye Aydın, Alexandros Petersen tarafından yazılan “Integration in Energy and Transport: Azerbaijan, Georgia, and Turkey” kitabını tahlil ederek dergimize katkıda bulunmuştur.

Dergideki makalelerin, yorumların ve değerlendirmelerin okuyucuya faydalı olmasını ve uluslararası ilişkiler literatürüne katkıda bulunmasını dilerim.

Prof. Dr. Atilla SANDIKLI
BİLGESAM Başkanı